

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ"

7139 с.Ценово, ул."Цар Освободител"№83, тел.08122 /20-56,
e-mail: hbotev_cenovo@mlnk.net

*Приложение № 1
към План-програма по БДП
на ОУ „Христо Ботев“ - с. Ценово,
за учебната 2024-2025 г.*

ЦЕЛИ, КОМПЕТЕНТНОСТИ, ХОРАРИУМ И ТЕМИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА ВЪВ ВСИЧКИ ЕТАПИ И КЛАСОВЕ ЗА УЧЕБНАТА 2024/ 2025 ГОДИНА

I. Организация на обучението

1.1. Образователният процес по БДП в ОУ „Христо Ботев“ се извършва съгласно Заповед № 300/ 03.09.2024 г. на Директора на ОУ „Христо Ботев“;

1.2. В част от обучението по БДП се включват и:

- представители на „Пътна полиция“ на територията на община Ценово;
- представители на БЧК, СБА, Противопожарна охрана, Спешна медицинска помощ, Агенция за закрила на детето.

2. Подготовката на учениците по БДП се осъществява от:

- **класните ръководители** за всички класове от I - IV клас. Разпределението на учебните часове по класове (най-много в I - IV клас), е подчинено на идеята за формиране на широка ориентировъчна основа за безопасно поведение като условие за надграждане на знанията и уменията в по-горните възрастови групи;

- **класните ръководители** за учениците от V - VII клас, съгласно заповед на Директора № 300/03.09.2024 г.

3. Занятията се провеждат по график в час на класа през учебната година, изготвен от класните ръководители.

4. В обучението по БДП се използват учебно-методическа литература и учебни помагала, одобрени от МОН.

II. Образователен процес по БДП

2.1. Същност на обучението

Обучението по БДП трябва да се разглежда като неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Обучението по безопасно движение трябва да доведе до развиването и усъвършенстването на защитните механизми на децата като участници в съвременното пътно движение. Неговата дългосрочна роля е създаването на определен начин на мислене и изграждането на поведение, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението. Особено важно е да се схване същността на обучението по безопасно движение като вид социално учене, при което водеща

е ролята на практическите умения, на нравствените аспекти, формиращи се главно чрез подражание, личен опит, целенасочено обучение, упражнения и тренировки.

Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група и за всеки клас. Това е концентрично обучение за разлика от линейното, което е масово разпространено в българското училище. Учебното съдържание на глобалната тема, структурирано като под теми по БДП, се изучава през цялата учебна година, с което се създава възможност за формиране, затвърдяване, разширяване и надграждане на знания и умения за безопасно поведение.

2.2. Основни показатели в обучението по БДП

За измерване резултатите от обучението по БДП на децата и учениците могат да се формулират следните основни показатели:

1. *Емоционално-мотивационна готовност на учениците за обучение по БДП.* Изхожда се от първостепенното ѝ значение за учебно-познавателната активност по време на занятие. Показател за равнището на емоционално-мотивационна готовност спонтанното желание на учениците да посещават занятията по БДП.

2. *Готовност за ориентиране в реална пътна ситуация на интелектуално (познавателно) равнище.* Този показател се отнася пряко до измерване степента на сформированост на познавателните структури на децата и учениците в плоскостта на предметната област. Параметрите на готовността за ориентиране са следните:

а) умение за анализ на пътна ситуация чрез разпознаване, назоваване. Възпроизвеждане на отделните ѝ елементи; б) познаване функциите и значението на елементите;

в) умение за оценка на комплекса от елементи в дадена ситуация;

г) умение за анализ поведението на участниците в дадена ситуация (като частен случай е умението за анализ на собственото поведение като пешеходец или велосипедист)

3. *Способност за вземане на правилно решение в конкретна пътна ситуация.* Формирането на това умение става на базата на умението за анализ. Колкото по-точен е анализът, толкова по-правилно решение ще бъде взето. Степента на сформированост на това умение се измерва чрез вербални и практически проблемни задачи. Има следните параметри: анализ на ситуацията; оформяне на алтернативи; оценка на всяка от алтернативите от гледна точка на крайния резултат; избор на алтернатива; проверка на резултата и т.н.

4. *Степен на адекватност на поведенческите реакции и въздържане от реакция.* За измерване степента на сформированост това умение се използват симулационни методи.

2.3. Цели, компетентности, годишен хорариум и теми в различните етапи на образование и класове

2.3.1. Начален етап

Обучението по безопасност на движение по пътищата в първи, втори, трети и четвърти клас е неделима част от цялостното възпитание, обучение и социализиране на ученика в системата на училищното образование и е свързано с изграждане на защитните механизми на ученика за неговото безопасно и културно поведение на пътя.

Цели на обучението по БДП в начален етап:

1. Възприемане и осъзнаване опасностите в движението по пътя.

2. Формиране на определени практически умения у учениците като участници в движението по пътищата.

3.Развиване и усъвършенстване на психофизиологическите механизми за защита и създаването на определен начин на мислене и поведение на пътя.

<i>Клас</i>	<i>Компетентности</i>	<i>Препоръчително разпределение на часовете за обучение</i>
<i>ПЪРВИ КЛАС</i>	1. Защитни механизми, спрямо опасностите от пътната среда. 2. Перцептивни умения на учениците за безопасно поведение на пътя, на основата на развиване на зрителните и слуховите възприятия, на възприятията за време и пространство. 3. Концентрацията на вниманието, паметта и на дисциплинираност, и отговорно поведение на пътя. 4. Умения за безопасно придвижване до училище и обратно, пресичане на пътен светофар и пешеходна пътека.	Общ минимален брой за обучение 9 учебни часа: - за практически умения 6 учебни часа; - за теоретични знания 3 учебни часа.
<i>Теми:</i>	1. <i>Моят безопасен път до училище и обратно</i> 2. <i>Моят робот знае безопасен път до училище и обратно</i> 3. <i>Пешеходна пътека</i> 4. <i>Аз не пресичам сам</i> 5. <i>Пътен светофар за регулиране движението на пешеходците</i> 6. <i>Двухолесни пътни превозни средства за деца</i> 7. <i>Знам къде съм</i> 8. <i>Знам къде са пътните превозни средства</i> 9. <i>Знам къде са другите</i>	
<i>ВТОРИ КЛАС</i>	1. Защитни механизми, спрямо опасностите от пътната среда. 2. Перцептивни умения на децата за безопасно поведение на пътя, на основата на развиване на зрителните и слуховите възприятия, на възприятията за време и пространство. 3. Развитие на концентрацията на вниманието, паметта и на дисциплинираност, и отговорно поведение на пътя. 4. Надградени знания и умения за безопасно придвижване до училище и обратно, пресичане на път с пътен светофар, прилагайки определен алгоритъм.	Общ минимален брой за обучение - 6 учебни часа: - за практически умения – 3 учебни часа. - за теоретични знания – 3 учебни часа.

Теми:	1. Улиците до моето училище 2. Моят робот знае къде да пресича 3. Алгоритъм за безопасно пресичане 4. Пътен светофар за регулиране на превозните средства 5. Отивам на училище с автобус, трамвай, тролейбус, лек автомобил 6. Виждам и чувам пътните превозни средства	
ТРЕТИ КЛАС	1. Защитни механизми, спрямо опасностите от пътната среда. 2. Перцептивни умения на децата за безопасно поведение на пътя, на основата на развиване на зрителните и слуховите възприятия, на възприятията за време и пространство. 3. Развитие на концентрацията на вниманието, паметта и на дисциплинираност, и отговорно поведение на пътя. 4. Разширени знания за велосипеда, за неговото регулиране и за неговото безопасно управление в различна пътна среда.	Общ минимален брой за обучение - 6 учебни часа: - за практически умения – 4 учебни часа; - за теоретични знания – 2 учебни часа.
Теми:	1. Път. Елементи на пътя 2. Велосипед 3. Пътен светофар за велосипедисти 4. Безопасни места за управление на велосипед 5. Моят робот спазва сигналите на светофара Знам къде са пътните превозни средства	
ЧЕТВЪРТИ КЛАС	1. Защитни механизми, спрямо опасностите от пътната среда. 2. Перцептивни умения на децата за безопасно поведение на пътя, на основата на развиване на зрителните и слуховите възприятия, на възприятията за време и пространство. 3. Развитие на концентрацията на вниманието, паметта и на дисциплинираност и отговорно поведение на пътя. 4. Придобити знания за кръстовища, пътна маркировка, групи пътни знаци и за пътни превозни средства, използвани в селското стопанство.	Общ минимален брой за обучение - 6 учебни часа: - за практически умения – 3 учебни часа; - за теоретични знания – 3 учебни часа.
Теми:	1. Пътни знаци, пътна маркировка 2. Кръстовища 3. Пътни превозни средства, използвани в селското стопанство 4. В населено място/извън населено място 5. Виждам пътните превозни средства 6. Чувам пътните превозни средства	

2.3.2. Прогимназиален етап

В обучението по безопасност на движение по пътищата в тази възраст ученикът е поставен в нова учебна ситуация. От гледна точка на Закона за движение по пътищата той вече има право да се вози до водача и така да възприема, анализира и оценява пътната среда от позиция на бъдещ водач. Това за него е възможност да сравнява наученото по безопасност на движение по пътищата, доколко и как може да бъде видяно в поведението на другите участници в движението.

Цели на обучението по БДП в прогимназиален етап :

1. Дългосрочната цел на това обучение е създаването у ученика определен начин на мислене и поведение на пътя, които ще му осигурят защитна система, като участник в движението на база развита сензорика и ще му позволи да вижда, предвижда и анализира дадена пътна ситуация в нейното развитие.

<i>Клас</i>	<i>Компетентности</i>	<i>Препоръчително разпределение на часовете за обучение</i>
ПЕТИ КЛАС	1. Комуникация на ниво родови и видови понятия от пътната среда. 2. Анализиране на причините за възникване на пътен конфликт и прогнозиране на неговото развитие. 3. Сравняване на различни видове пътища, познаване на пътните превозни средства, които се движат по тях и основните групи пътни знаци. 4. Проява на отговорност и самоконтрол, като участник в пътното движение.	Общ минимален брой за обучение - 5 учебни часа: - за практически умения – 3 учебни часа; - за теоретични знания – 2 учебни часа.
Теми:	1. Скоростен път. Автомобилен път 2. Моторни превозни средства 3. Предупредителни пътни знаци за опасност, пътни знаци относно предимство и пътни знаци за въвеждане на забрана и отвяна на въведена забрана 4. Конфликти на пътя 5. Виждам-предвиждам	
ШЕСТИ КЛАС	1. Вербална комуникация на ниво родови и видови понятия от пътната среда. 2. Възприемане, анализиране и прогнозиране на развитието на пътна ситуация. 3. Познаване на моторни превозни средства със специален режим на движение. 4. Отговорност и самоконтрол спрямо употребата на алкохол. 5. Сензорни характеристики на зрението.	Общ минимален брой за обучение - 5 учебни часа: - за практически умения – 2 учебни часа; - за теоретични знания – 3 учебни часа.

Теми:	1. Видове пътища. Пътна мрежа 2. Пътни знаци със задължителни предписания, със специални предписания и даващи допълнителна информация 3. Моторни превозни средства със специален режим на движение 4. Алкохол 5. Сензорни характеристики на зрението	
СЕДМИ КЛАС	1. Вербална комуникация на ниво родови и видови понятия. 2. Анализиране на пътна ситуация, водеща до пътнотранспортно произшествие. 3. Отговорност и самоконтрол при пътнотранспортно произшествие. 4. Работа с пътни карти, GPS навигация и схема на двутактов двигател (мотопед).	Общ минимален брой обучение - 5 учебни часа: - за практически умения – 3 учебни часа; - за теоретични знания – 2 учебни часа.
Теми:	1. Карта на пътищата в България и автомобилната навигация 2. Мотопед 3. Пътни знаци за оказване на направления, посоки, обекти и др., допълнителни табели 4. Скорост. Пътно-транспортни произшествия 5. Сензорни характеристики на зрението	

Изготвил:

Председател на УКБДП:

(Денислава Радинова)